

חוק השמות, תשט"ז-1956 *

הנדרות	1. בחוק זה –
	"בגיר" – אדם שמלאו לו 18 שנה;
	"קטין" – אדם שטרם מלאו לו 18 שנה;
	"הורה" – לרבות מאמץ;
	"ילד" – לרבות ילד מאומץ;
	"השר" – שר הפנים.
שם משפחה ושם פרטי	2. (א) לכל אדם יהא שם משפחה ושם פרטי.
	(ב) שם המשפחה יכול שיהיה כפול, ויכול שיהיו לאדם יותר משם פרטי אחד.
שם משפחה מלידה	3. ילד מקבל מלידה את שם משפחת הוריו. היו להורים שמות משפחה שונים, מקבל הילד את שם משפחת אביו, זולת אם הסכימו ההורים שיקבל את שם משפחת האם; אולם ילד שנולד כשאמו אינה נשואה לאביו, מקבל מלידה את שם משפחת אמו, זולת אם רצתה האם שיקבל שם משפחת האב והאב הסכים לכך או שהאם היתה ידועה בציבור כאשתו.
מתן שם פרטי לנולד	4. שם פרטי ניתן לילד על ידי הוריו סמוך לאחר לידתו. באין הסכמה בין ההורים, רשאי כל אחד מהם ליתן לילד שם פרטי; אולם ילד שנולד כשאמו אינה נשואה לאביו ואף אינה ידועה בציבור כאשתו, ניתן לו שם פרטי על ידי אמו בלבד.
שם מאימוץ	5. קטין שאומץ מקבל שם משפחת מאמצו אך אינו מקבל שם פרטי חדש, זולת אם קבע בית המשפט בצו האימוץ קביעה אחרת.
שם משפחה מנישואין	6. אשה מקבלת עם נישואיה את שם משפחת אישה, אולם רשאית היא, בכל עת, לצרף לשם משפחת אישה את שם נעוריה או את שם משפחתה הקודם, וכן רשאית היא לשאת את שם נעוריה או את שם משפחתה הקודם בלבד.
שם משפחה אחרי הפקעת הנישואין	7. אשה שקיבלה את שם משפחת אישה, אם לבד ואם בצירוף שם נעוריה או שם משפחתה הקודם, והנישואין פקעו, רשאית, בכל עת, לחזור ולשאת את שם נעוריה או את שם משפחתה הקודם.
חובת בחירת שם	8. מי שאין לו שם משפחה או שם פרטי, או ששמותיו אינם ידועים, או שאינו ידוע איזה שם משמותיו הוא שם המשפחה ואיזה הוא שם פרטי, יבחר לעצמו – ואם הוא קטין או פסול-דין, יבחרו לו הוריו או אפוטרופסו – שם משפחה או שם פרטי, הכל לפי הענין, לא יאוחר מששה חדשים לאחר תחילת חוק זה או לאחר קבלת דרישה לכך מאת השר.
קביעת שם על ידי השר	9. (א) מי שלא בחר לעצמו שם או לא נבחר לו שם כאמור בסעיף 8, רשאי השר לקבוע לו שם; בקביעת השם יתחשב השר בשמות הוריו והורי הוריו של אותו אדם, ואם הוא נשוי – גם בשם בן-זוגו.
	(ב) השר יודיע לאותו אדם את השם שקבע, וזה יהיה שמו של אותו אדם, זולת אם בחר לו שם אחר תוך חדשיים לאחר קבלת הודעת השר.
	(ג) היה אותו אדם קטין או פסול-דין, תינתן הודעת השר לידי הוריו או אפוטרופסו, והם רשאים לבחור לו שם אחר כאמור.

* נחקק בכנסת ביום י"ז באב תשט"ז (25 ביולי 1956); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 268, תשט"ז, עמ' 132.

10. כגיר רשאי לשנות שם משפחתו ושמו הפרטי. שינוי שם ישל כגיר
11. בני-זוג אינם רשאים לשנות שם משפחתם אלא שניהם יחד, ואינם רשאים לבחור אלא שם משפחה אחד לשניהם, זולת אם התיר השר שינוי שם של אחד מהם או בחירת שמות שונים. שינוי שם משפחה של קטין שהוריו שינו שם משפחתם, מקבל על ידי כך את שם משפחתם החדש. קטין שהוריו שינו שם משפחתם
12. הוריו של קטין רשאים לשנות את שמו הפרטי, ובאישור בית המשפט – גם את שם משפחתו. שינוי שם על ידי ההורים
13. אפוטרופוס של קטין או של פסול-דין רשאי, באישור בית המשפט, לשנות את שמו הפרטי ואת שם משפחתו של החסוי. שינוי שם על ידי אפוטרופוס
14. בחירת שם לפי הסעיפים 6, 7, 8, 9 ושינוי שם לפי סעיפים 10, 11, 13, 14 טעונים הודעה בכתב לשר. הודעה על בחירת שם
15. השר רשאי לפסול בחירת שם לפי הסעיפים 8, 9 ושינוי שם לפי סעיפים 10, 11, 13 אם סבור הוא שהשם החדש עלול להטעות או לפגוע בתקנת הציבור או ברגשותיו. פסילת בחירה או שינוי
16. בחירת שם ושינוי שם שניתנה עליהם הודעה ולא נפסלו, יתן השר, תוך חודש מקבלת ההודעה, תעודה המעידה עליהם, ותקפם מתאריך התעודה. תעודה ותחילת תוקף
17. הוראות הסעיפים 16 ו-17 לא יחולו על שינוי שם שאושר על ידי בית המשפט. שינויי-שם שאושרו על ידי בית המשפט
18. בחירת שם ושינוי שם לפי הסעיפים 6 עד 14 יפורסמו ברשומות. השר רשאי להורות שהשינוי יפורסם גם בעתון או בשני עתונים הנפוצים במקום מגוריו של בעל השם החדש. פרסום
19. מי ששינה שמו כאמור בסעיף 10 או בסעיף 11, אם לפני תחילת חוק זה ואם לאחריה, לא ישוב וישנה שמו לפי אותם סעיפים תוך שבע שנים מיום תחילת תקפו של השינוי הקודם, אלא באישור השר. סייג לשינוי שם
20. לענין הסעיפים 8, 9, 12, 13, "הורים" – שני ההורים, ומקום שהדאגה לקטין מסורה לאחד ההורים בלבד – אותו הורה. הגדרת "הורים"
21. קבלת שם, מתן שם, בחירת שם ושינוי שם לפי חוק זה, אין בהם כדי ליצור או לבטל זכויות או חובות של בעל השם או של זולתו, להוסיף על זכויות כאלה או לגרוע מהן. יסמירת זכויות
22. השר רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, פרט לסמכות להתקין תקנות; הודעה על העברת סמכויות תפורסם ברשומות. העברת סמכויות
23. מי שרואה עצמו נפגע על ידי החלטה לפי הסעיפים 6, 9, 11, 16 או 20 שניתנה על פי העברת סמכות מן השר, רשאי לפנות אל השר לקבלת הכרעתו הסופית. פניה לשר

25. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות ככל הנוגע לביצועו, ובכלל זה—

- (1) הנהלת פנקס פומבי של שינויי שם;
- (2) תיקון רישומו של שם שנרשם לא כהלכה או שחל בו שינוי, ונקיבת שם קודם, שם חדש ושם הורים בפנקסים רשמיים ובתעודות אישיות;
- (3) אגרות בעד שירותים לפי חוק זה ופטור מהן.

26. ההודעה מיום 15 במרס 1921 בדבר שינוי שמות—בטלה.

ביטול

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

ישראל בריהודה
שר הפנים

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

מספר 55

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (הסדרת השמירה בישובים), תשט"ז-1956 *

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (הסדרת השמירה בישובים), תשט"ז-1956¹ (להלן—התקנות), בתיקונים המפורשים בתוספת לחוק זה, מוארך בזה עד יום כ"ז בטבת תשי"ז (31 בדצמבר 1956).

הארכת תוקף

2. תחילתו של חוק זה היא ביום י"ח באב תשט"ז (26 ביולי 1956).

תחילה

תוספת

(סעיף 1)

1. בתקנה 1 לתקנות, במקום ההגדרה של המונח "מפקד אזור (מא"ז)" תבוא הגדרה זו: "מפקד אזור (מא"ז)—אדם שנמנה על ידי מפקד הגנה מרחבית להיות מפקד אזור (מא"ז) או רכז בטחון שוטף (רב"ש), לצרכי תקנות אלה."
2. במקום תקנה 3 לתקנות תבוא תקנה זו:
"חוקי עזר
3. בחוק העזר רשאית המועצה להטיל חובת השמירה כתחום ישוב מסויים על תושבי אותו ישוב שנמצאו מסוגלים לכך בדרך שתקבע בחוק העזר, ומשעשתה כן, תקים באותו חוק עזר ועדת שמירה וועדת עררים ותקבע בו סמכויותיהן; ובלבד שהסדר השמירה לפי חוק העזר ייעשה בהתאם להוראת מפקד אזור (מא"ז)."

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

ישראל בריהודה
שר הפנים

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום י"ו באב תשט"ז (25 ביולי 1956): הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 271, תשט"ז, עמ' 154.
¹ ק"ת 808, תשט"ז, עמ' 766.